

JÁTÉK ÉS JÁTÉKOSSÁG

Új szovjet rajzfilmek

A moszkvai Kartinája Galériában Resetnyikov: »Megint kettes« című festménye egy iskolásfiút ábrázol, aki otthon bevallja, hogy újból csak rosszul felelt... A család megbotránkozva, szemrehányással fogadja a hírt, még a kis gazdájára örömmel felugró kutya szemében is aggodalmas részvét tükröződik... Ez a festmény adja a témáját Koroszkiľov és Lvevszkij szikrázban ötletes rajzfilm-forgatókönyvének. Főhőse Murzilka — mulatságos, modern Hűvelykmatyi — azt a feladatot kapja, derítse ki a tragikus bukás okait. Murzilka cserebogár-taxin, sáska helikopteron sietve repül a képtárba, a bukott kisfiú felkeresésére. Itt a festmények alakjai, kilépve a vastag aranykeretekből segítik a nyomozást. A beszekundázott mebuló megszökik, majd a Golf-áram sodrában, »strandoló« jegesmedvék és dühös rozmárok között ébred rá arra, hogy kár volt összetévesztenie az Északi-sarkot az Egyenlítő vidékével. És a film végén megfogadja: festenek még róla másmilyen képet is. Persze, rögtön látjuk is, hogy milyet: a vásznon ismét ott ül az egész család, és ünnepli a diadalmas jeles tanulót, aki napóleoni pózban fogadja a gratulációkat. A kutya megint boldogan ugrik vállára, de arkifejezése megváltozott: hódoló elismerés sugárzik róla. Még a váza hervadozó virágai is ünnepi pompában mosolyognak, minden megváltozott, ellenkezőjére derült.

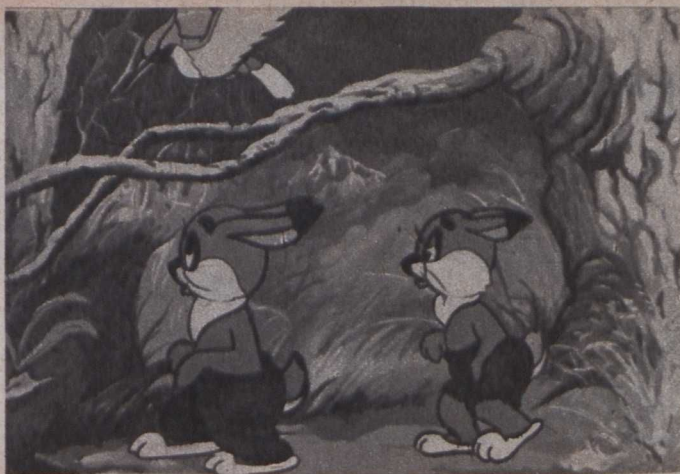
Klimova rajzainak bravúros könnyedsége, az egész képi megjelenítést idézőjelbe helyező hangvétel sajátos, mulatságos légkört teremt, amelyben a képtelen helyzetek görbetűkörben felvillanó realitása egyszerű lehetetlen is, meg — a gyermeki fantázia számára — hihető is. A történet jóízű, természetes humorral jelenik meg a vásznon. A műsor címadó »Csodálatos kút« című színes bábfilmjéről ez nem mondható. Témája a régi népmese; egy gonosz özvegyasszony a kútbaesett vödör keresésére küldi mostohalányát, aki a mélyben Téalapó csodálatos birodalmába jutva, jószívúsége és há-

ziassága jutalmául gazdag ajándékokkal tér haza. Vérszemet kap ettől a mostoha: leküldi lusta és kapzsi édeslányát is a kútba — természetesen hiába, mert az igazságos Téalapó alaposan megtréfálja a haszonlesőt. Eddig a film: és bár a bábfigurák nagyon kedvesek, s a Téalapó birodalmának tarka csillogása szépen mutat a színes filmen — az egész mese túlságosan egysíkú. Hiányoznak belőle a jóízű ötletek — amelyekből pedig oly kívánatos bőséggel jutott az imént ismertett rajzfilmbe. A közvetlen pedagógiai hatás szándéka a »Mese a rossz tanulóról«-ban teljesen nyilvánvaló, hiszen ezt a film is mondja. Mégis a tendenciát egyetlen perccig sem érezzük. A »Csodálatos kút« viszont, bár sokkalta inkább kendőzi nevelőszándékát — éppen mert szűkölködik eredeti és mulatságos ízekben — kevésbé hatásosan szolgálja célját.

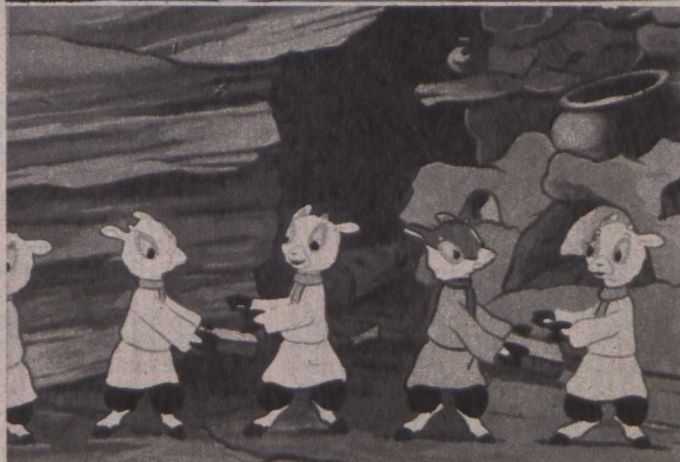
A műsor további három filmje: a »Farkas- és a hét kisgida«, a »Gyermekek és játékok« és »A leningrádi úttörőpalota«. Az előbbi a sok változatban és sokszor feldolgozott mesét eleveníti meg a gonosz farkasról, aki kecskemama hangját utánozva bejut a gidákhoz, hogy felfalja őket, de pórul jár... A másik kettő tartalmilag összefüggő alkotás, gyermekek is élvezik, de tulajdonképpen a felnőtteknek szól: a gyermeki játékoság fontosságára figyelmeztet. »A játék: a gyermek útja a világ megismeréséhez, amelyben él, és amelynek megváltoztatására hívott« — mondja Maxim Gorkij. E gondolat jegyében kísérvük el az apróságokat a Játékország izgalmas meglepetésekkel szolgáló földjére, a »Gyermekek és játékok« című kisfilmben, s e gondolat tanulságainak gyakorlati valósággá formálását látjuk a hatalmas leningrádi Úttörőpalota életéről beszámoló riportban is. Több mint ötezer gyerek tekintni második otthonának ezt a nagyszerű intézményt, amelynek gyakorlati munkáját színesen és érdekesen mutatja be a »Csodálatos palota« című rövidfilm.

G. P.

A csodálatos
kút

A farkas és a
hét kis gida

A farkas és a
hét kis gida